

NYDERLANDŲ KARALYSTĖS ŽEMĖS
ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ RINKOS
APŽVALGA

Vilnius

2010

Turinys

Nyderlandų karalystės ekonomika	3
Žemės ūkis	3
Pieno sektorius	4
Mėsos sektorius.....	5
Vaisių ir daržovių sektorius	5
Konditerijos sektorius	6
Grūdų sektorius.....	7
Maisto produktų vartojimas	8
Prekybos tinklai	9
Logistika	9
Informaciniai šaltiniai:	11

Nyderlandų karalystės ekonomika

Nyderlandai - ekonomiškai labai išvystyta, brandi industrinė, su vyraujančiu paslaugų sektoriumi (64% visų užimtų gyventojų) valstybė. Pirmauja pagal sviesto, sūrio, pieno miltų, šviežių ir konservuotų daržovių ir gėlių eksportą.

Pramonės gamybos augimo pradžia pastebėta - 2001 m. Šalyje plėtojami tokie pramonės sektoriai: žemės ūkio produktų perdirbimas, metalo ir inžinerijos produktai, elektrotechnikos gaminių ir įrengimų gamyba, cheminės medžiagos, statyba, mikroelektronika, naftos produktų gamyba.

Žemės ūkyje dirba tik 5% visų užimtų gyventojų. Nyderlandai- pasaulyje antroje vietoje pagal žemės ūkio produkcijos eksporto vertę (po JAV). Žemės ūkio produktų gamyba: kviečiai, miežiai, grūdai, bulvės, cukriniai runkeliai, vaisiai, šviežios daržovės, skintos gėlės, pieno produktai, galvijai, paukštiena.

Žemės ūkis

Derlingi Nyderlandų karalystės dirvožemiai yra vienas svarbiausių žemės ūkio plėtros veiksnių. Nors Nyderlandų karalystės ūkyje dirba tik 5% visų dirbančiųjų, tačiau jų pagaminama produkcija daugiau nei du kartus viršija šalies gyventojų poreikius.

Svarbiausios žemės ūkio sritys – daržininkystė, gėlininkystė ir pienininkystė. Šalyje yra apie 65 tūkst. profesionalių ūkininkų. Šalyje dirbamos žemės yra apie 2 mln. ha, Vidutinis ūkio dydis - 30-40 ha.

Ūkiai daugiausiai vidutinio dydžio (apie 15 ha), specializuoti, labai mechanizuoti. Auginami javai (kviečiai, miežiai, rugiai, kvietrugiai, avižos), cukriniai runkeliai, bulvės, kukurūzai pašarui. Žemės ūkio kultūrų derlingumas labai didelis. Daržininkystės ir gėlininkystės produkcija, daugiausiai auginama šiltnamiuose, eksportuojama. Tai salotos, agurkai, pomidorai, pievagrybiai, kambarinės gėlės, tulpės, hiacintai ir kitos svogūninės gėlės.

Svarbiausios gyvulininkystės šakos: intensyvi galvijininkystė (ypač pieniniai Holšteino fryzų veislės galvijai), paukštininkystė (daugiausia vištos), kiaulininkystė, avininkystė.

Žvejybos reikšmė mažėja, mažiau žvejojama Šiaurės jūroje. Nedideliais kateriais pakrantės zonoje sugaunama silkių, plekšnių, menkių, krevečių.

Pieno ūkiai – bene svarbiausia žemės ūkio šaka, vyraujanti pietinėje Olandijos dalyje, kurioje mažiau miestų ir daugiau dirbamos žemės. Šalyje laikoma apie 1,5 mln. karvių. Pienininkyste verčiasi apie 60 proc. jaunųjų ūkininkų. Vidutiniškai olandų ūkiuose laikoma apie 70–80 melžiamų karvių.

Ekologiniai ūkiai tesudaro tik 2 proc. Šalis stengiasi plėsti ekologinę žemdirbystę, bet Nyderlandų vartotojai nenori už šią produkciją gerokai daugiau mokėti.

Labai didelė dalis žemės ūkio produkcijos eksportuojama (pieno net 75 proc.) Bendrame balanse eksportas 23 mlrd. eurų viršija importą.

Šalyje labai stipri kooperacija. Pirmieji kooperatyvai atsirado 1889-1890 m. po šalyje buvusios ekonominės krizės. Tik labai mažas ūkininkų procentas turi nuosavos žemės, nes žemės kaina, priklausomai nuo regiono, labai brangi: šiaurinėje dalyje siekia apie 30 tūkst. eurų/ha, o pietuose netgi ir 60 tūkst. eurų. Tad didžioji dalis žemės nuomojama.

Ūkininkų ūkiai Nyderlanduose yra registruojami, bet registruojant ūkį, žemės ūkio išsilavinimo nereikalaujama, nes dažniausiai ūkius iš tėvų perima arba nuperka vaikai. Su metais vis mažiau atsiranda norinčiųjų dirbti žemės ūkyje. Ūkininkai, sulaukę pensijos, iš valstybės gauna tik minimalią pensiją.

Pieno sektorius

Pieno ūkių skaičius per pastaruosius 30 metų labai sumažėjo ir toliau mažėja. Iki 1984 metų karvių skaičius šalyje didėjo, tačiau vėliau pradėjo mažėti, nors vidutinis jų skaičius bandoje didėjo.

Kai 1984 metais Europos Sąjunga įvedė pieno kvotų sistemą, karvių (nuo 2,55 mln.) ir pieno ūkių skaičius labai sumažėjo ir tebemažėja, nes didėja karvių produktyvumas. 2000 metais buvo tik 29 500 pieno ūkių, daugiausia (12 000 ūkių) – modernūs šeimos pieno ūkiai, kuriuose buvo laikoma nuo 50 iki 100 melžiamų karvių. Apie 1 800 pieno ūkių buvo laikoma daugiau kaip 100 melžiamų karvių. Nacionalinė Nyderlandų pieno kvota yra apie 11 milijonų tonų pieno. Vienam ūkiui skirta pieno kvota sudarė vidutiniškai apie 375 t pieno.

2 mln. ha Nyderlandų teritorijos skirta žemės ūkiui. Pusė šio ploto yra ganyklos, kurios naudojamos beveik išskirtinai pienininkystei. Be to, apie 300 tūkst. ha dirbamos žemės naudojama pašarinių pasėlių, skirtų galvijams, auginimui. Viso, šalyje yra 30 tūkst. pienininkystės ūkių, kuriuose laikoma 1.5 mln. karvių. Vidutinis karvių skaičius ūkyje perkopė 60, taip pat padaugėjo didelių ūkių, kuriuose laikoma 70 ir daugiau karvių. Vienam pieno ūkiui tenka vidutiniškai 400 t kvotos per metus. Apie 60 proc. pieno produktų yra eksportuojama. Pieno ūkiai užima apie 60 proc. visos dirbamos žemės.

Šalyje daugiausia auginama Olandijos juodmargių (holšteinų fryzų) veislės karvių, taip pat ir Olandijos žalmargių. Kai kuriuose ūkiuose pasiekiami 9 000 kg ar 10 primilžiai. Nyderlandų pieno ūkiuose 1 ha tenka 1,4–1,7 melžiamos karvės.

Palyginti su kitomis ES valstybėmis, Nyderlanduose pieno supirkimo kaina yra viena didžiausių, tačiau ir gamybos išlaidos yra didelės. Žemės ir pieno kvotos kaina šalyje yra didžiausia ES.

Didžiausios Nyderlandų pieno perdirbimo įmonės yra: „Royal Friesland Foods“ ir „Campina“. Būtent šios dvi pieno perdirbimo gigantės planuoja susijungti į vieną naują įmonę, kurios pavadinimas bus „FrieslandCampina“ ir taps viena didžiausių pieno perdirbimo įmonių pasaulio pieno rinkoje.

Mėsos sektorius

Gyvulininkystėje besiverčiantys ūkininkai turi labai mažai žemės arba visiškai jos neturi, todėl neaugina pašarų, o juos perka.

Veršeliai laikomi specializuotose fermose. Pagrindinis veršelių pašaras – pramoniniai pieno pakaitalai, tačiau kai kurie ūkininkai mėsai auginamą prieauglį šeria kukurūzų silosu ir koncentratais, kad gautų vadinamąją rožinę veršieną (ji sudaro 12,5 proc. visos veršienos). Iš viso per metus nupenima apie 1,4 mln. veršelių. Daug jų eksportuojama, o apie 40 proc. veršelių veršienai gaminti yra importuojami iš kitų šalių.

Specializuotuose ūkiuose taip pat auginami mėsiniai galvijai, bet tai yra kaip papildoma gamybos šaka pienininkystės ar augalininkystės ūkiuose. Jautienos gamybai dažniausiai auginami pieninės veislės karvių ir mėsinės veislės bulių mišrūnai, tačiau pastaruoju metu, padidėjus jautienos paklausai, vis dažniau auginami grynaveisliai mėsinių veislių galvijai (limuzinai, šarolė, blonde d'aquitaine). Iš viso per metus nupenima apie 155 tūkst. galvijų. Paprastai jie šeriami kukurūzų silosu ir koncentratais.

Vaisių ir daržovių sektorius

Remiantis Nyderlandų sodininkystės tarybos (*Productschap Tuinbouw*) duomenimis, 2007 m. šalies bendras vaisių bei daržovių eksportas sudarė 2,97 mln. t. Lyginant su 2006 m. (2,99 mln. t) jis beveik nepakito. Tačiau būta ir reikšmingų pasikeitimų. Smarkiai sumažėjo svogūnų eksportas. Tačiau kriaušių eksportas, kuris sudarė 54% viso eksporto, išaugo 31%. Taip pat žymiai (11%) išaugo obuolių eksportas.

Nyderlandai yra viena didžiausių Europos vaisių ir daržovių augintojų, eksportuojanti daugiau negu pusę produkcijos. 2007 m. buvo eksportuota apie 55% vaisių ir apie 60% daržovių derliaus.

Daugiau negu 80% eksportuojamos produkcijos buvo išvežta į Europos Sąjungos šalis. Vokietija kol kas išliko didžiausia Nyderlandų vaisių bei daržovių eksporto rinka, į kurią išvežama trečdalis visos eksportuojamos produkcijos. Po jos seka Jungtinė Karalystė (15%), Belgija/Liuksemburgas (7%) ir Prancūzija (6%).

Pagrindinės importuotojos, nepriklausančios Europos Sąjungai, buvo Rusija, Norvegija ir Malaizija. Rusijos importas iš Nyderlandų pastaraisiais metais nebuvo pastovus. 2006 m. vaisių bei daržovių eksportas į Rusiją sudarė 10% viso Nyderlandų eksporto. Didžiąją jo dalį sudarė svogūnai, kurie turėjo subalansuoti skurdų Rusijos svogūnų derlių. Tačiau 2007 m. Rusijos dalis eksporto struktūroje sumažėjo, apytikriais duomenimis, iki 6%.

2007 m. Nyderlandų daržovių eksportas sudarė 2,58 mln. t – 3% mažiau negu 2006 m. (2,67 mln. t). Svogūnų eksportas sumažėjo labiau nei vidutiniškai – 13%, iki 680,9 tūkst. t. Pomidorai, agurkai ir paprika – pagrindinė Nyderlandų šiltnamių produkcija, sudarė apie pusę viso eksporto.

Bendras vaisių eksportas 2007 m. padidėjo daugiau nei 20% (iki 395,2 tūkst. t). Kriaušių eksportas, sudarantis 54% viso olandų vaisių eksporto, išaugo beveik trečdaliu, iki 211,8 tūkst. t. obuolių eksportas išaugo 11%, iki 157,8 tūkst. t.

Labiausiai padidėjo *Conference* veislės kriaušių eksportas. Lyginant su 2003 m., jis padidėjo 80%. Tai sietina su *Conference* veislės kriaušių sodų plotų bei derliaus augimu. Du trečdaliai šių kriaušių produkcijos yra eksportuojami, dėl ko ir didėja pastarųjų metų eksporto apimtys. *Doyenne du Comice* veislės kriaušių eksportas išaugo 31%, iki 23,8 tūkst. t.

Obuolių eksporte didžiausią dalį sudaro *Jonagold* ir *Elstar* veislės obuoliai. Tačiau *Jonagold* obuolių eksportas sumažėjo 8%, iki 35,7 tūkst. t, o *Elstar* – išaugo 9%, iki 26,5 tūkst. t. 2007 m. pastebėtas didelis perdirbimui skirtų obuolių eksporto padidėjimas. Jų buvo eksportuota 41 tūkst. t. Tai yra apie 20% daugiau nei 2005 m.

Pastaraisiais metais, didėjant braškynų plotams, atitinkamai augo ir braškių eksportas (2007 m. – 13%, iki 23,1 tūkst. t).

Konditerijos sektorius

2007 metais Nyderlandai importavo apie 215 mln. kilogramų konditerijos gaminių, kurių bendra vertė buvo 608 mln. eurų. Daugiausia konditerijos gaminių olandai importuoja iš

Vokietijos ir Belgijos. Šios dvi valstybės, 2007 metais, sudarė 60 proc. viso konditerijos produktų importo į Nyderlandų karalystę. Belgija daugiausia eksportavo šokoladą, saldinius (ledinukus), marcipaną, o Vokietija – šokoladą, saldinius (ledinukus), saldumynus ir karamelinius irisus.

Pusė visų konditerijos gaminių importo į Nyderlandus sudaro šokoladas. Tai įrodo, kad šokoladas yra populiariausias konditerijos gaminys Nyderlandų karalystėje. Saldainiai (ledinukai) ir saldumynai yra taip pat labai populiariūs šioje šalyje. Jų importas sudaro nemažą dalį – atitinkamai po 10 proc. nuo bendro konditerijos produktų importo į Nyderlandus (2007 m.)

Grūdų sektorius

Nyderlandų grūdų sektorius susideda daugiausia iš importuojamos grūdų produkcijos. Nyderlandai importuoja apie 8 mln. tonų grūdų (2007 m.) ir tik 1,7 mln. tonų grūdų pasigamina patys olandai. Eksportą sudaro apie 2 mln. tonų grūdų (2007 m.). Taigi, maisto pramonės šaka, kurioje Nyderlandai negali pasigirti užimamomis lyderio pozicijomis – grūdų sektorius ir miltų gamyba. Daugiausia jau sumaltų miltų yra importuojama iš Vokietijos ir Belgijos grūdų perdirbimo įmonių.

Gėlės ir svogūnėliai

Gėlių ir augalų auginimui naudojama tik apie 4 proc. sodininkystei Nyderlanduose naudojamos žemės. Vis dėlto, gėlininkystė šiltnamiuose labai populiarūs, o šis sektorius sukuria daugiau kaip 300 mln. eurų arba pusė visos, sodininkystės pramonėje sukuriamos, pridėtinės vertės. 70 proc. Nyderlanduose užauginamų gėlių ir kitų augalų eksportuojama. Be to, šalis dominuoja sodinukų rinkoje, Nyderlandų auginiai ir jauni augalai parduodami kitoms, gėlininkystėje užsiimančioms šalims, visame pasaulyje.

2002 metai Nyderlanduose surinkta maždaug 10 mlrd. gėlių svogūnėlių arba apie 65 proc. viso pasaulio produkcijos. Virš 75 proc. šių svogūnėlių eksportuota už maždaug 570 mln. eurų į daugiau kaip 100 pasaulio šalių. Daugiau kaip pusė šios produkcijos išvežta į ne ES rinkas.

Žuvininkystės sektorius

Pagrindinės komercinės žuvininkystės šakos Nyderlanduose yra jūrinė ir pakrančių žvejyba. Taip pat auginami kiautuotieji vėžiagyviai, vystoma gėlo vandens žuvininkystė, veisiami vandens gyvūnai ir augalai. Jūrinė ir pakrančių žvejyba užsiima efektyvus ir modernus laivynas. Pakrantės laivai žvejoja jūros liežuvius, plekšnes, menkes, merlangus, silkes, krevetes

daugiausia centrinėje ir pietinėje Šiaurės jūros dalyje. Ekonominiu požiūriu, plekšnių žvejyba svarbiausia žuvininkystės šaka Nyderlanduose.

Jūriniai žvejybiniai laivai gauda silkes, skumbres, staurides Šiaurės jūroje, ypač tolimesniuose vandenyse. Kiautuotųjų gyvūnų veisimas labiausiai paplitęs Zeeland provincijos vandenyse ir Wadden jūroje. Midijų veisimas sudaro didžiausią šio sektoriaus dalį. Valgomieji moliuskai širdutės taip pat gaudomi komerciniais tikslais.

Šiltnamių sodininkystė

Nyderlandų šiltnamiuose išaugintų produktų vertė yra 3,5 mlrd. Eurų, nuo 75 iki 80 proc. šių produktų eksportuojama. Viso yra apie 13 tūkst. šiltnamių ūkių, kurių bendras plotas yra maždaug 10 tūkst. hektarų, o juose dirba apie 40 tūkst. žmonių.

Seniausius šiltnamių ūkius galima rasti Westland municipalitete (šalia Roterdamo, Delfto ir Hagos miestų) ir teritorijoje šalia Aalsmeer (Amsterdamo pietuose) 19-ame amžiuje Westlando augintojai pradėjo kultyvuoti agurkus šiltnamiuose su nuolydžiu, šios struktūros matomos ir šiandien. Laikui bėgant Westlande buvo pradėta auginti vis daugiau vaisių ir daržovių bei gėlių ir kitų augalų rūšių.

Maisto produktų vartojimas

Pusryčiams dažniausiai vartojami šie produktai: grūdai, duona, sūris, truputis mėsos, vaisių sultys, kava ar arbata. Labai populiarūs duonos rūšis su grūdais. Dauguma žmonių, ypač vaikai, mėgsta saldumynus - šokoladinę glazūrą ar šokoladinį sviestą, kurį tepa ant duonos pusryčiams ar priešpiečiams. Dažnai vaikai valgo pusryčiams karštus grūdus ar razinas. Priešpiečiams, dauguma olandų užkandžiauja sumuštinis ar mėsos maltinukus. Pagrindinis valgymas - vakare. Populiariausi olandų patiekalai yra riebi silkė, nesūri, valgoma tiesiog lauko parduotuvėse, paėmus už uodegos ir plačiai išsižiojus, rūkyti ungučiai, žirnių sriuba ir "hutspot" (sugrūsta bulvių košė su morkomis ir svogūnais). Labai mėgstami olandų tarpe pyragaičiai, lengvas užkandis su keptomis bulvėmis (valgomas su majonezu, bet ne su pomidorų padažu), 'stroopwafels' (sirupu šlakstyti vafliai) ir "poffertjes"- maži purūs blynai. Didelę įvairovę patiekalų siūlo didžiųjų miestų restoranai. Indonezijos patiekalai tapo dalimi Olandiškos virtuvės.

Nyderlanduose populiariausios greitojo maisto rūšys yra *friet* arba *patat* – bulvių šiaudeliai, *kroket* – keptas mėsos ragu duonos trupiniuose, *frikandel* – be odos kepta maltos

mėsos dešrelė. *Kroket* pirmieji pradėjo gaminti olandai XX amžiaus pradžioje. Tradiciškai tai storas mėsos ragu, keptas duonos trupiniuose. Šiems patiekalams gaminti naudojama įvairi mėsa: nuo pigiausios – arklienos, taip pat iš kiaulienos, iki geriausios – jautienos. Tai labai populiarus užkandis. Jis traškus išorėje ir labai švelnus bei neaitrus iš vidaus. Per metus šalyje parduodama apie 300 milijonų kroketų. Tai antras populiariausias užkandis. Jis pralenkia netgi *frikandel*, kurio parduodama apie 580 milijonų kiekvienais metais. Tautinis olandų patiekalas – *chotpotas*.

Prekybos tinklai

Nyderlanduose prekybos tinklai nėra labai dideli ir neužima didelių teritorijų, tačiau jų yra tikrai daug. Prekybos tinklai yra labai įvairūs: nuo plataus produktų asortimento (brangesni prekybos tinklai), tokie kaip „Ahold“ grupei priklausantis „Albert Heijn“ (www.ah.nl), truputį pigesni prekybos tinklai, tokie kaip „Dirk van den Broek“ (www.dirk.nl) iki visai paprastų parduotuvių tinklų kaip „Aldi“ (www.aldi.nl) ir „Lidl“.

Jeigu norima surasti kažką išskirtinio arba ekologiškų produktų, „Natuurwinkel“ prekybos tinklas (www.denatuurwinkel.nl) yra lengvai pasiekiamas kartu su mažomis šeimos parduotuvėmis. Nyderlanduose esantis platus įvairių prekybos tinklų išsidėstymas gali pasiūlyti prekę kiekvienam pirkėjui pagal jo poreikius ir galimybes.

Logistika

Nors Nyderlandai turi trečią pagal krovinių apyvartą pasaulyje uostą - Roterdamą, kuris nusileidžia tik Šanchajui ir Singapūriui, tačiau geografinė padėtimi strategiškai užima labai panašias pozicijas kaip ir Lietuva.

Šalyje dirba apie 12 500 transporto kompanijų, iš kurių apie 1000 įmonių turi daugiau kaip 20 vilkikų. Automobilių transportui Nyderlanduose tenka itin svarbus vaidmuo. Vidaus rinkoje kelių transportu gabenama apie 75 proc. krovinių, 24 proc. vidaus krovinių tenka vandens transportui ir tik 1 proc. – geležinkeliams. Gabenant krovinius tarptautiniais maršrutais daugiau nei pusė bendros krovinių apyvartos tenka automobilių transportui, 44 proc. - laivams ir tik 6 proc. – geležinkeliams.

Taigi automobilių kelių transportas klesti, jo vaidmuo nuolat didėja, tačiau maždaug prieš du dešimtmečius teko išspręsti ir daugelį logistikos problemų, daliai iš kurių optimalių sprendimų tebeieškoma iki šiol. Kadangi Nyderlandų, kaip ir Lietuvos, vidaus rinka yra labai nedidelė, šalyje dirbo daug mažų transporto įmonių, kurių rentabilumas buvo labai menkas. Vienas iš geriausiai pavykusių tuometinių sprendimų - distribucinių centrų steigimas šalyje, o vėliau ir daugelyje Europos šalių. Dabar per šiuos ar panašius distribucinius centrus dirba visos didžiausios kompanijos.

Savaime suprantama, jog stambiems centrams iškilo daug naujų problemų. Viena iš pagrindinių – kvalifikuotų logistikos specialistų trūkumas. Kad ir pavėluotai, tačiau prieš 10 metų šalyje įsteigtos pirmosios specializuotos logistikos mokyklos. Specialistų trūksta iki šiol, kadangi jų poreikis sparčiai auga. Kvalifikuotą personalą turinčios logistikos įmonės gali pasiekti visiškai naują lygmenį, t.y. net iki 25 proc. padidinti darbo efektyvumą plečiant paslaugas ir gerinant klientų aptarnavimo kokybę.

Informaciniai šaltiniai:

Nyderlandų ekonominės politikos tyrimų biuras (CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis 2009-03-17 No 12)

Pasaulio prekybos apžvalga (CPB World Trade Monitor 2009-03-19 No 1)

LR Statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Nyderlandų sodininkystės taryba (www.tuinbouw.nl)

Nyderlandų statistikos duomenų bazė (<http://www.cbs.nl>)

Nyderlandų žemės ūkio ekonomikos institutas (www.lei.wur.nl/UK)

<http://www.liveworkexplore.com/amsterdam/residents>

Nyderlandų Karalystės ambasada Tokijuje, Japonijoje informacija apie Nyderlandų žemės ūkio sektorių (http://www.mfa.nl/tok-en/agriculture_nature)

Europa. Europos Sąjungos portalas (http://europa.eu/index_lt.htm)

FAO statistinių duomenų bazė FAOSTAT (<http://faostat.fao.org>)

The World Factbook 2010 (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/nl.html>)

Nyderlandų Žemės ūkio, Gamtos ir Maisto kokybės ministerija (<http://www.minlnv.nl/>)

Tinklapiai apie žemės ūkį - pagal EBPO šalį (<http://www.oecd.org/document/>)

Parodos „PLMA 2010“ Amsterdame interesantų sąrašas

Eil. Nr.	Interesantai	Produkcija, kuria domėjosi
1.	<p>tradeco</p> <p>Delivering Quality Products</p> <p>Dawood Aziz</p> <p>Director</p> <p>TradeCo Food Ltd.</p> <p>Unit B6, South City Business Park, Tallaght, Dublin 24, Ireland.</p> <p>Tel: +353 1 4630330</p> <p>Fax:+353 1 4630331</p> <p>Mobile:+353 86 222 2224</p> <p>Email: sales@tradeco. Ie Web: www.tradeco.ie</p>	Paukštiena (musulmonams)
2.	<p>ILG Food group</p> <p>Andre Tok</p> <p>Purchasing Manager</p> <p>Tel.:+31(0)53-460 19 57</p> <p>Email: andre@ilg-enschede.nl</p> <p>ILG B.V.</p> <p>Jaargetijdenweg 61</p> <p>7532 SX Enschede-Netherlands</p> <p>Euregio bedrijvenpark</p> <p>Tel. +31(0)53 – 460 1950</p> <p>Fax: +31 (0)53 – 434 2593</p>	Gastronomija

	<p>Email: service@ilg-enschede.nl</p> <p>I www.ilg-enschede.nl</p>	
3.	<p>Fishprocessing GmbH&Co.KG</p> <p>Eric Chorzepa Sales Manager</p> <p>Hilbringer StraBe 2 – 4 D-66663 Merzig</p> <p>Tel. +4968 61/9 12 11-0 Fax +49 68 61/9 12 11-10</p> <p>www.simo.de sales@simo.de</p>	Įvairūs lietuviški maisto produktai
4.	<p>MATRIZ Elisabete Dias</p> <p>MATRIZ – Comercio Internacional, Lda.</p> <p>Apartado 19.045 *1991-901 Lisboa</p> <p>Te.: +351 218 937 000 Fax: +351 218 937 000 Fax:51 218 937 009</p> <p>Elisabete.dias@matrizocomercioninternacional.pt</p>	Saldainiai, kondensuotas pienas, pomidorų padažai
5.	<p>Peter W. De Yager CEO, President&Owner</p> <p>The Foreign Candy Company,inc</p> <p>1 Foreign Candy Drive Hull, Iowa 51239-7499 U.S.A</p>	Saldainiai ir įvairūs lietuviški maisto produktai

	<p>712-439-1496</p> <p>Fax: 712-439-1434</p> <p>E-mail: pdy@foreigncandy.com</p> <p>Marketer of Innovative International Confections</p>	
6.	<p>Han Valk</p> <p>Manager lobby</p> <p>Fairfood</p> <p>Eat fair, beat hunger</p> <p>M +31 647 661 881</p> <p>S hanvalk</p> <p>T +31 20 618 8062</p> <p>E han.valk@fairfood.org</p> <p>I www.fairfood.org</p> <p>Fairfood International</p> <p>Danmark 83A</p> <p>1012 LN Amsterdam</p> <p>The Netherlands</p>	Įvairūs lietuviški maisto produktai
7.	<p>glennans</p> <p>David Glennan</p> <p>Managing Director</p> <p>Mobile: 07968 898442</p> <p>01889 567 338</p> <p>david.glennan@glennans.co.uk</p> <p>www.glennans.co.uk</p>	Įvairūs lietuviški maisto produktai, ūkininkai
8.	Maria Jesus Escudero Martin	Sultys

	<p>Responsable Comercio Exterior/Export Manager TRATEDAL. Alimentos Naturales Selectos,S.L. P.I.EL Alcornocal C./De los Ganaderos, S/N 06260 MONESTERIO (Badajoz) ESPANA Tel.: 0034 924 516 828 – Fax 0034 924 516 346 Directors: 0034 924 11 33 23-0034 692 733 800 www.sierrademonesterio.com info@sierrademonesterio.com mjescudero@sierrademonesterio.com exterior@sierrademonesterio.com</p>	
9.	<p>Jan Huisman International Salesmanager J.S.POLAK Koninklijke Specerijenmaalderij b.v. Postbus 2, 8330 AA Steenwijk Broekslagen 16, 8331 TJ Steenwijk Telefoon +31 (0)521 40 40 Telefax +31 (0)521 51 11 12 Mobiel +31 (0)6 514 538 70 E-mail j.huisman@polak.nl</p>	Sausainiai, šakočiai
10.	<p>SONAEMC Modelo Continente Hipermercados, SA Estrada da Outurela, n 118 Edificio Imopolis Blocors B/D 1 Piso 2790-114 Carnaxide</p>	Grūdai, mėsa, daržovės

	<p>Portugal</p> <p>T (+351)21 472 97 00</p> <p>F (+351) 21 472 1301</p> <p>www.sonae.pt</p> <p>Manuela Graca</p> <p>Procurement Manager</p> <p>International Trade Division</p> <p>magraca@sonaemc.com</p>	
11.	<p>HOUZ</p> <p>International Trader</p> <p>Houz International BV</p> <p>Keizersgracht 630</p> <p>1017 ER Amsterdam</p> <p>The Netherlands</p> <p>T +31 (0)20 6888851</p> <p>F +31 (0)20 6885004</p> <p>M +31 (0)625043783</p> <p>E houz@.nl</p>	Žaliava saldainių gamintojams
12.	<p>BIZIM</p> <p>Recep Caliskan</p> <p>Vice General Director</p> <p>Buying and Logistics</p> <p>Tel.: +90 216 559 10 26</p> <p>Fax: +90 216 474 42 73</p> <p>E-mail: recep.caliskan@bizimtoptan.com</p>	Įvairūs lietuviški maisto produktai

	www.bizimtoptan.com	
13.	<p>COVELT</p> <p>Amaik Shyes</p> <p>Sales</p> <p>Convelt BV</p> <p>Korendijk 13</p> <p>5704 RD Helmond</p> <p>Netherlands</p> <p>Te.: +31 492 533 853</p> <p>Fax: +31 492 532 684</p> <p>E-mail: info@</p>	Vaisiai, uogos, braškės
14.	<p>WOLF NATUR PRODUKTE</p> <p>Heribert Wolf</p> <p>Geshhaftsfuhrer</p> <p>Wolf Naturprodukte GmbH.</p> <p>Eduard-Richter-Gasse 19 19, 8010 Graz</p> <p>Tel.: +43/316/680622-0</p> <p>Fax: +43/316/680622-44</p> <p>h.wolf@wolfnaturprodukte.at</p> <p>www.wolfnaturprodukte.at</p>	Ekologiški produktai
15.	<p>Lion</p> <p>Ристевски Ристе</p> <p>Менацер</p> <p>Тел.+389 32 80 00 80</p> <p>+389 32 44 37 93</p>	Įvairūs lietuviški maisto produktai

	<p>Факс +389 32 44 15 15</p> <p>Моб. +389 70 21 01 25</p> <p>Ул.Ленинова бр. 122000 Свети Николе</p> <p>Республика Македония</p> <p>lion.riste@mt; info@lion.com.mk</p>	
16.	<p>STARGATE FOODS LIMITED</p> <p>Jan Meijer</p> <p>Director</p> <p>Mobile 00 31 6 53326563</p> <p>E-mail meijer60@gmail.com</p>	Padažai
17.	<p>PROMENS</p> <p>OLE RASMUSSEN</p> <p>Salgschef</p> <p>Sales manager</p> <p>Food&consumer packaging</p> <p>PROMENS A/S</p> <p>GL. DONSVEJ 12</p> <p>DK-6000 KOLDING</p> <p>DENMARK</p> <p>TEL: +45 76 32 24 00</p> <p>Mobile: + 45 21 41 42 99</p> <p>Fax: +45 76 32 24 51</p> <p>ole.rasmussen@promens.com</p> <p>www.promens.com</p>	Įvairūs lietuviški maisto produktai
18.	Hot blood	Įvairūs lietuviški maisto produktai

	<p>ENERGY DRINK</p> <p>Emre YAVUZ</p> <p>International Sales Manager</p> <p>Gsm : +90 554 70 99118</p> <p>Tel ; +90 216 688 79 00</p> <p>Fax :+90 216 688 79 01</p> <p>sales@hotblood.com.tr</p> <p>www.hotblood.com.tr</p> <p>Barbaros Mah. Feslegen Sok.</p> <p>UPHILL TOWERS A1 B BLOK NO:90</p> <p>34758 ATASEHIR/ISTANBUL</p>	
19.	<p>SAID SALEH TRADING</p> <p>L.T.D</p> <p>general manager</p> <p>Saleh Samir</p> <p>Mobil-Israil</p> <p>00972525940120</p> <p>Tel.: 009726419666</p> <p>Fax: 0097266419667</p> <p>Email: Samer14@zahav.net.il</p>	<p>Paukštiena, grūdai, vaistažolės, saldainiai</p>
20.	<p>Auchan</p> <p>Just FORIEL-DESTEZET</p> <p>Sourcing Manager</p> <p>Auchan Romania</p> <p>MGV Distri-Hiper S.A.</p>	<p>Sūriai, grybai, žuvies konservai</p>

	Phone: +4 021 408 02 30 Fax: +4 021 408 02 88 Mobile: +4 0752 441 667 jforiel@auchan.ro www.auchan.ro	
21.	EdigROUP Klaus-Martin Wolf Inhaber WeinbergstraBe 43 D – 69488 GSM +49 171 51 31 633 Fax +49 6201 3912 39 Mail: gut@malandersessen.de http://malandersessen.de Division Food: Mail: finestfoods@edigroup.de	Ryžiai (basmati)
22.	TARGET Ugur Ozkan Manager Target Sourcing Services/AMC Beybi Giz Plaza, Meydan Sok. No:1/11 Maslak, 34398 Istanbul Tel: 90 (212)290 21 80 (pbx) Ext: 237. Fax 90 (212) 290 21 94-95 Ugur.ozkan@target.com	Visi produktai
23.	Tradis	Džemai, makaronai, saldainiai

	<p>Paleta mozliwosci</p> <p>Evelina Lukaszczuk</p> <p>Specialista ds. Zakupow Marki Wlasnej</p> <p>Kom. 516 012 935</p> <p>Evelina.lukaszczuk@emperia.pl</p> <p>Tradis Sp.z o.o.</p> <p>20-952 Lublin, ul. Melgiewska 7-9</p> <p>Tel. 91 748 55 55,</p> <p>Fax 81 745 00 20</p> <p>REGON 060213574, NIP 946-25-14-092</p> <p>www.tradis.com.pl</p>	
24.	<p>HANDELSONDERNEMING/TRADE COMPANY</p> <p>Matze B.V.</p> <p>A.Matze</p> <p>Directeur</p> <p>Noorkade 92d, 2741 GA</p> <p>P.O. Box 336, 2740 AH</p> <p>Waddinxveen</p> <p>The Netherlands</p> <p>Tel. +31 (0) 182 615 866</p> <p>Fax: +31 (0) 182 611 715</p> <p>Mobiel: +31 (0) 65 313 4390</p> <p>E-mail: info@matzebv.nl</p> <p>Internet: www.matzebv.nl</p>	Daržovės, konservai
25.	Kreglinger specialties	Želė

	<p>Antoinette VISEE, ing.Account Manager Food av@kreglinger.com</p> <p>M+31(0)651 12 29 79 HO.+31 478 63 24 02</p> <p>Kreglinger Europe NV Grote Markt 7 B-2000 Antwerpen Belgium</p> <p>www.kreglinger.com info@kreglinger.com</p> <p>T.+32(0)3 222 20 19 F.+32(0)3 222 20 74</p>	
26.	<p>Mercator Mercator, d.d. Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana, Slovenija Globalni nabavni team Brigita Levak Vodja globalnega nabavnega teama Telefon: 01 560 14 45; Faks: 01 560 10 66 e-pošta: brigita.levak@mercator.si; www.mercator.si</p>	Paukštiena, saldumynai, saldainiai
27.	<p>Gadek&Rogalski Adam Mosch Sales manager/verkauf</p>	Medus

	<p>„Corpo“ Gadek Rogalski sp.j. Poland, 90-560 Lodz, ul. Karolewska 1 Mobile +49 163 629 62 08 Mobile +48 784 054 659 Tel./fax+48 42 686 14 90 e-mail: adam.mosch@corpo.biz.pl</p>	
28.	<p>CRANSWICK PET PRODUCTS GARRY JOHNSON Export manager Mobile:0044 (0) 7976 490305 Direct Fax: 0044 (0) 1913 094498 EMAIL: garry.johnson@cranswickpet.co.uk</p>	Gyvūnų ėdalas, grūdai
29.	<p>COOP TRADING A/S Roskildejev 45 2620 Albertslund Denmark www.cooptrading.com Philip Jorgensen Sourcing&Analyzing Manager Sourcing Tel +45 4386+45 Mob +45 5159+45 Fax +45 4386+45 Philip.joergensen@cooptrading.com</p>	Paukštiena
30.	ORO-Produkte Maeketing	Ūkininkų kontaktai (dėl mėsos galvijų)

	<p>International GMBH</p> <p>Mehmet Sadik GULKILIK</p> <p>Exclusive Sale&Distributer</p> <p>Representative for TURKEY</p> <p>Tel: +49 211 86 39 16 37</p> <p>Fax: +49 211 86 39 16 38</p> <p>Mobile: +49 163 346 88 13</p> <p>Mehmetgulkilik@luecruem.de</p>	<p>importo)</p>
<p>31.</p>	<p>GRUPPO montebianco</p> <p>Roberto Galantini</p> <p>Export Director</p> <p>Montebianco SpA, Via Liberazione 38</p> <p>20098 S. Giuliano Milanese (MI)</p> <p>Tel.: +39 02 982 931, fax +39 02 982 93 252</p> <p>Cell. +39 346 0831800</p> <p>rgalantini@disaronno.it</p>	<p>Ledai, biskvitas (ledų gamintojų kontaktai)</p>